

Стало доброю традицією проведення актуальних науково-теоретичних, просвітницьких заходів на тематику формування демократичної культури, прогресивного світогляду і світобачення сучасної молоді у НПУ ім. М.П. Драгоманова як лідерів вітчизняної педагогічної освіти. Міжнародна науково-практична конференція "Політика і духовність в умовах глобальних викликів", що відбулася 2 квітня за організації кафедри політичних наук Інституту політології та права, не стала винятком. Особливої актуальності даному заходу надала стрімка динаміка політичного процесу в Україні, активізація тенденції самовдосконалення та формування нової якості державної політики.

Ольга Бабкіна

завідувач кафедри політичних наук, доктор політичних наук, професор НПУ ім. М.П. Драгоманова

"Сьогодні, як ніколи раніше, мислячі студент, педагог, науковець, інтелектуал не можуть залишатися осторонь спільної боротьби за духовну, щасливу, соборну, багату Україну!", ? влучно зазначили учасники конференції у зверненні до вітчизняної науково-педагогічної спільноти та інтелігенції. Позаяк, активне просування України у напрямку тісної співпраці з ЄС зумовлює потребу зростання громадянського партнерства, що стимулює більш узгоджену, гуманістичну, морально відповідальну політику як об'єктивну загальнолюдську потребу, що неможлива без високодуховного наповнення паритетних взаємовідносин держави із "третьім сектором".

У ході міжнародної науково-практичної конференції тема взаємозв'язків політики та духовності об'єднала відомих вітчизняних фахівців соціально-гуманітарних наук, членів Асоціації політич-

Політична духовність

у відповідь на політичну реальність

бажаннями натхнення благодаті Святого Духа на плідну роботу та славні результати задля зміцнення Української держави виступив ректор Київської православної богословської академії митрополит Перещеп-Хмельницький і Білоцерківський Епіфаній.

Жваву дискусію у ході пленарного засідання викликали виступи докторів наук, професорів Залкіної О.В., Горбатенка В.П., Зеленько Г.І., Головатого М.Ф., Варзаря І.М., Перегудю Є.В., Северинюка В.М., Дям'яненко Б.Л., Семигіної Т.В. Активне обговорення кожного виступу супроводжувалося багатьма запитаннями зі студентської аудиторії. Молодь із не меншим ентузіазмом продовжила спілкування з експертами на секційних засіданнях конференції. Загалом, науково-практична конференція видалася надзвичайно інформаційно насиченою, методологічно місткою та когнітивно значимою.

НПУ ім. М.П. Драгоманова, зокрема і кафедра політичних наук зі своєю більш, ніж 20-річною історією, активно займається популяризацією морального виховання, плекаючи нове покоління педагогів із якісно новим світоглядом, новими цінностями і переконаннями (як відповідь на виклики

своєчасність і далекоглядність проблемного кола тематики даного наукового заходу. Зокрема автор цих рядків у своєму виступі наголосила, що невиконання основними політичними суб'єктами об'єктивних політичних функцій призвело до глибокої політичної кризи в Україні. Причому влада може бути повністю легітимною лише при розвиненому громадянському суспільстві, яке є причиною і наслідком якісної демократії. У XXI столітті політичну перемогу здобуває той, хто ніколи не підміняє загальносуспільний інтерес корпоративним. Відтак я висловила пропозицію щодо запровадження механізмів моральної експертизи політичних програм, нормативно-правових актів, поряд із сучасними діючими правовими і антикорупційними.

За підсумками наукового заходу було одностайно прийнято резолюцію конференції, у якій, зокрема, зазначалося: "Заслухавши та обговоривши наукові доповіді з актуальних проблем взаємозв'язку та взаємообумовленості політичного й духовного розвитку сучасного суспільства в умовах глобальних викликів учасники конференції відзначають, що демократична політика, цінності свободи, відповідальності, толерантності, соціальної справедливості, консолідації, солідарності є основним і безсумнівним підґрунтям глобального розвитку, в тому числі й суспільно-політичної трансформації сучасної України... Зосереджуємо увагу на об'єднанні зусиль різних суспільно-політичних суб'єктів для подолання внутрішніх і зовнішніх конфліктів, суперечностей, протистоянь, сепаратистських настроїв в Україні; наголошуємо, що процес становлення й розгортання демократичної державності України в умовах глобалізації потребує подальшого розвитку політичної духовності, політичної культури, політичної освіти та громадського виховання...". У резолюції конференції було наголошено на потребі посилити увагу до патріотичного, в тому числі військо-

ників духовної інтелігенції, аспірантів, студентів-політологів. Особлива своєчасність актуально-наукового диспуту в стінах Драгоманівського університету заініціювала багатьох міжнародних гостей з Чехії, Грузії, Польщі, Туреччини, Білорусії. Сучасні проблеми високоморальної поведінки політичної еліти, політичної культури, свідомості громадян України, зокрема найбільш прогресивної частини — студентства, виступили предметом обговорення на пленарному та п'яти секційних засіданнях конференції.

Древній постулат, згідно з яким мораль розуміється як вибір гідних засобів для досягнення розумно поставлених цілей, лежить в основі політики. Безумовно, критерієм ефективності політики є духовність. Як засвідчили останні події в Україні, невисокоморальна політика завжди приречена на поразку, а безчесний політик, який своєю поведінкою заперече етичні цінності добра, справедливості, обов'язку, честі, совісті, ніколи не буде успішним та авторитетним. Духовність виступає регулятором діяльності держави та політиків як основних владних суб'єктів. Моральна свідомість суспільства завжди засуджуватиме суб'єктивні мотиви і результати політичного курсу, висвітлюватиме особисті якості політичних діячів,

визначаючи міру їх моральності і соціальної надійності, тим самим нівелюючи причини суспільного гніву, незадоволення, агресії, що можуть вилитися у масштабні акції протесту. Політика і духовність — це дві системи організації соціуму, де одна її частина допускає і доповнює можливості та дієвість іншої. Тому окреслена тематика науково-практичного заходу особливо функціональна в інструментальному аспекті формування громадянської культури, відповідальної позиції молоді.

Пленарне засідання міжнародної конференції було відкрито привітальним словом ректора НПУ ім. М.П. Драгоманова, академіка НАПН України, доктора філософських наук, професора Андрущенка В.П., який наголосив на стійкій кореляції та взаємообумовленості високодуховного, актуального людського виміру політики та конструктивно спрямованого політичного процесу, що відповідає назрілій потребі системних та послідовних політичних реформ в сучасній Україні. Адже політика, що здійснюється у відокремленні від моральних, інтелектуальних, ціннісно-сміслових компонентів, призводить до масштабних політичних і суспільних криз. Однією з причин неефективного впровадження принципів демократії в Україні,

залежно від демократичного переходу до повнодемократичного, гуманістичного та соціально-ефективного політичного процесу) для всіх ланок освіти України. Екзистенційна візія освіти для демократії — звільнити людський інтелект і людське взаєморозуміння, об'єднувати та толерувати суспільство. Беззаперечно, що освіта (політико-моральна, громадянська) є могутнім ресурсом зміцнення демократичних цінностей, головною інституційною опорою демократії як найбільш перспективної і найменш деструктивної для розвитку суспільства форми руху його іманентних протиріч. З точки зору ключових цінностей посталих опертих на знання суспільств та урочомлюваних знанням економік, освіта та наука стали новими дискурсивними теренами, на які покладено надто збільшену соціальну відповідальність і економічні надії щодо побудови багатого, успішного, демократичного суспільства, яке спроможне сповна використовувати енергію своїх громадян. Освіта формує "психологічні мускули", які становлять основу моральної поведінки людини в усіх сферах публічного і приватного життя.

Тема конференції була задовго запланована до подій останніх місяців в Україні, що суттєво змінили сприйняття українцями політичної дійсності. Однак, дивуе

своєння прав, свобод та обов'язків людини, набуття навиків громадянської ініціативи, що лежать в основі формування демократичного світогляду, електоральної поведінки, політичної активності молоді в умовах суспільно-політичного розмаїття, необхідності збереження територіальної цілісності, суверенітету України. Це можливо, зокрема, через розвиток ідеї та практики самоорганізації громадянського суспільства на основі врахування гармонійного поєднання потреб та інтересів усіх соціальних верств? молодіжних, студентських ініціатив, інноваційних наукових проектів, освітніх програм, духовних та творчих стратегій політичного розвитку.

У заключному підведенні підсумків науково-практичного заходу було висловлено пропозицію запровадити традицію проведення в НПУ ім. М.П. Драгоманова щорічної конференції на тематику взаємозв'язків політики та духовності. Адже така конференція є дуже близькою за змістом аудиторії не лише педагогічного університету, яка завтра займатиметься вихованням нових поколінь свідомих та відповідальних українців, а й усієї науково-педагогічної спільноти України в час глибокої якісної перебудови механізмів взаємовідносин влади та суспільства і динамічних політичних реформ.

А ще Драгоманівці калину садили...

12 квітня, в суботу, студенти та викладачі Інституту філософської освіти і науки Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова біля гуманітарного корпусу вишу, наче в пісні співається, посадили калину.

Ініціатором заходу виступила Студентська рада, яка приурочила акцію до 200-ліття від дня на-

родження Тараса Шевченка та 9-річчя Інституту філософської освіти і науки.

Завершуючи урочисту подію, бо в українських традиціях — це одна з найсвятковіших церемоній, директор Інституту, професор Іван Дробот побажав усім студентам процвітання і любові. "Калина символізує красу і силу, — підкреслив очільник Інституту. — Вона є символом єднання українського народу, що нині так потрібно кожному з нас".